Ч. 117 (12.773). Львів, пятниця 29. травня 1931. Paoztowa opłata zasłaczone ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Після Ради Союзу Народів.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 23. травня 1931.

I.

Пополудне суботи, під Зелені Свята. Гарний, теплий день. Знад побережжя озера, синього і блискучого, зайшли ми знов у ту велику галю Союза Народів, у котрій ще тому кілька годин ми швендалися серед ріжнобарвної, ріжномовної юрби журналістів, делегатів, секретарів і секретарок, прислухуючись десяткові ріжних мов, займаючи одного знайомого, перекидуючися кількома словами з другим, розвідуючися в третього, даючи новини четвертому. Та десь коло 1-ої години, сесії Союза Народів настав кінець, і в цей момент величезна галя майже пуста. Ще вартує біля міжнародніх телефонів кілька кореспондентів великих ґазет, яких стати на великі кошти телефону; ще спускається зі сходів, із поверхів один і другий знайомий ваш, або й незнайомий вам; ще годину-дві буде чутно притишений гомін розмов і кроків, і знов настануть у цьому Союзі Народів супокійні, сонливі часи тутешньої буденщини — тієї особливої женевської, „союзо-народньої" буденщини — трохи нудної й солодкавої, та — чому не сказати? — дуже таки нудної буденщини.

І так буде аж до нової сесії, тобто до вересня ц. р.

II.

Розпочалася була сесія ця під дуже хмарними виглядами: непримиримі суперечности і глуха несхота вдаватися в компроміси й уступки. По своєму звичаю і своїй — недовгій, правда, бо тільки десятилітній, та природою цієї добровільної організації суверенних держав накиненій — традиції, Рада Союзу Народів не полагодила і не розвязала суперечностей, тай навіть не обійшла їх, як воно тут іноді бувало, а тільки їх відклала до осени. Гаґа, мовляв, скаже, чи австро-німецька угода леґальна з правного становища, а потім — побачимо. За той час, за цих кілька місяців — скількиж непередбачених подій може заскочити Европу тай зробити нинішні сварки безпредметовими. Отже, чому вже нині за них собі голови розбивати? Відложімо труднощі на пізніше. Тай по змозі так устилізуймо це рішення, щоби ні одна ні друга сторона не почувалася не то ображеною й враженою, а навіть злегонька діткненою. Навпаки! Найкраще буде, коли обі сторони будуть хвалитися успіхами. Гоні в інакше. Бо як тільки котрась держава почуває, що моглиб їй тут наступити на пальці, то вона зараз грозить, що виступить із Союза. Деякі держави вже, бувало, виступили — краще до цього не доводити. Значить: так рішати, щоб одна й друга сторона була вдоволена. Або, щоби бодай могла удавати з себе, що вона буцім-то вдоволена...

Так і українська сторона може бути вдоволена тим комунікатом про погляд „Комітету Трьох" на галицьку справу, чи то пак на польсько-українське питання в Річипосполитій. Чи вдоволена ним так само, чи більше, чи менше — польська сторона, сказати це — річ їх, не наша. Питання не зліквідовано, а підкреслено його поваґу, розширено окрему справу пацифікації на всю широкість галицького питання, поручено обом сторонам примиримість і... відложено рішення до пізнішого часу. А комунікат про все те опубліковано з виразною заявою, що зроблено це „в згоді з польським урядом". Капля меду для цього вигра...

Все те — по найкращій традиції Союзу Народів.

III.

В попередніх 2—3 днях, особливо на передодні суботи справа ця виглядалася значно гострішою. Не було нікому тайною, що п. Гендерсон кількома наворотами вельми поважно говорив про неї п. Залеському: відгомін тої розмови послужив темою справді сензаційної статті в „Журналі". Не тайна також, що попереднього дня, тобто в пятницю, був уже готовий рапорт про українські жалоби і польські відповіди, який мав бути предложений Раді Комітетом Трьох. Більше цього. Всі тут знають, що рапорт цей вже й справді був предложений Раді, але не на явному і навіть не на неявному („приватному", як тут кажуть), а на тайному засіданні, що було під ніч з пятниці на суботу. Засідання не належало до ідилічних, навіть до супокійних. Була ціла баталія, ведена супокійно та рішуче одною стороною, подразнено й пристрасно другою. Кому цікаво, той легко може тут дізнатися, що протаґоністом одної сторони був п. Гендерсон, секундований п. Ґрандієм, другої сторони п. Залеський, секундований нашим славянським братом п. Марінковичем з Беоґраду. Кінець-кінців, після не легких зусиль, які коштували декого чимало нервів, рапорт Комітету Трьох сховано до актів, прийнято до відома формальні запевнення й зобовязання інтересованого уряду тай видано відомий комунікат. Одна з тутешніх ґазет („Кур'єр") прислала зараз-же в особливому виданні доволі довге звідомлення з цього дуже драматичного засідання нічного. Повторювати весь діяльоґ булоб задовго, обмежимося лише виривками.

П. *Залеський* (прочитавши рапорт і у відповідь п. Гендерсонові): Застерігаюся проти закиду українофобства мого уряду. Навпаки — ми ніколи не мали такого українофільського уряду, як теперішній. Ми дивимося на справу ширше, ніж на галицьку проблему. Ми гаряче хотіли би, щоби повстала самостійна Україна, якій ми даліб щиру поміч. Одначе одночасно ми стоїмо непохитно на тому, що Галичина мусить раз на все залишитися інтеґральною частиною, провінцією Польщі. Національна меншість у Галичині мусить визбутися всяких ірідентистичних мрій і відвчитися думати тими політичними катеґоріями, яких навчилася була під Австрією. Ця людність мусить оконечно стати на польському національно-державному становищі. Так звані українці Східної Галичини мусять статися поляками, говорячими по українськи. Коли вони дозріють до цього степеня політичного пізнання, то мій уряд дасть їм повну спромогу плекати свою мову, своє письменство, свої народні одяги, вірування, звичаї. Союз Народів повинен нам у цьому помогти і в цьому змислі напімнути шовіністів, а не заохочувати їх до опору своєю інтервенцією...

П. *Гендерсон:* Теорія польського уряду, оформулована оце шановним („honorable") п. Залеским, не зовсім покривається з тими умовами, які поставили великі держави при передачі Східної Галичини польській републиці...

П. *Ґранді:* Коли я гаразд зрозумів п. Залеського, то суть українофільства його уряду полягає в тому, що уряд бажав би мати під своїм впливом якийсь державний новотвір український, визбутий від усяких дотеперішніх державно-правних звязків — на те, щоб ця самостійна країна забезпечила Польщі супокійну владу над Галичиною. Мене ця справа безпосередньо не торкається, але позволю собі звернути увагу панів на вигляди, які ця політична концепція розкриває на мир у Східній Европі. Щодо „мерітум", то я згідний з п. Гендерсоном...

IV.

В одній із своїх численних реплік п. *Залеський* з натиском звертав увагу Ради на трудноці договоритися до чогось путнього з галицькими українцями. Він сказав між іншим: Це люди політично не зрілі. Самі не знають чого хотять. Одночасно піддаються демаґоґічним натискам і не мають горожанської відваги піти на шлях політичного реалізму. Не знати навіть з ким у них говорити. Вони розбиті і розсварені. Навіть клерикали розбиті на два ворожі табори. Крім того там є й русини з д-ром Бачинським на чолі. З ким тут говорити? Вони не златні сотворити й удержати один фронт. Уряд буде мати важке завдання переговорювати з цілою низкою клюбів, партій, ґруп. Дуже прошу панів зрозуміти ці трудноці і взяти їх під увагу при оцінюванні заслуг і доброї волі мого уряду...

Кінець-кінців, після довгих торгів і поправок видано комунікат, який знаєте.

С. Заліваський.

—o—

11-та криза того самого уряду.

Димісія кабінету полк. В. Славека.

Від 15-го травня 1926 року, себто від дня номінації першого кабінету ради міністрів під головуванням проф. Бартеля, до 15. травня 1931 — було рівно десять формальних змін польського кабінету. Дня 26-го травня появився 11-тий декрет про димісію цілого уряду — 11-та криза кабінету на порозі шостого року правління марш. Пілсудського. Коли візьмемо під увагу, що від 14. листопада 1918 року, від хвилини повстання першого центрального уряду відродженої Польщі до половини травня 1926-го року, себто вибуху і побідного закінчення триденної революції вірних марш. Пілсудському військ і зорганізованого робітництва зпід стягу ППС, — що за тих сім з половиною літ Польща мала 13 урядів, то справді санаційні публіцисти й історики повинні викинути до архіву вилинялу фразу, що одною із причин травневого перевороту та його найблагодатніших наслідків було усунути шкідливе явище частих урядових криз.

Очевидно, що обставини, в яких ці кризи повставали й вирішувалися передтим (перед травнем 1926 р.) і потім, — чинники, які кабінет міністрів валили і новий створювали, а навіть суттєве значіння тих змін було зовсім інше тоді і зовсім інше нині. Тоді на фізіономію уряду безпосередньо впливав уклад польських суспільних верств та міжпартійна констеляція соймових груп. Після того ролю суспільних верств і політичних партій перейняли гуртки, котерії й поодинокі одиниці, які почали вести закулісову боротьбу за впливи, при чому кожночасний вислід тої безперервної боротьби пересічно що пів року апробує або по своїй волі модифікує фактичний носій цілої влади. І коли можна спорити про те, чи передтравневі польські уряди зберігали за собою „безперервність правління" чи ні, ту безперервність, якою чваниться післятравнева система влади, то проте дитинячою річю буває повне нехтування обективних зовнішніх умовин польського державного життя, які впливали однаково перед травнем 1926 року, що й після нього на кожну зміну кабінету, кермуючи у першому випадку цілими верствами й партіями, а в другому — гуртками й особами. Правда, аж надто частенько **фактичний** уклад суспільних сил у Польщі находив у констеляції на соймовому ґрунті зовсім фальшиву відбитку, яка фатально мстилася на політиці та ефектах тої політики урядів, що з соймового ґрунту виринали. Але чи після отої пізньої трьохденної варшавської стрілянини багато під цим оглядом змінилося?! Чи облича 10-ти санаційних урядів і того 11-го, що миго-

сить на овиді, відповідає дійсним обставинам у Польщі, її дійсному національному і соціально- му обличчю, її дійсним бажанням і потребам?! Коли санаційна преса пише про „безперерив- ність влади" при кожній черговій кризі кабінету і запевняє, що „нічого не змінилось і нічого не зміниться", то тих засадничих питань, найбільш суттєвих для кабінетних змін у цілому світі, зо- всім не торкається.

Очевидно, що „нічого не зміниться", але з того далеко не виходить, що нічого не зміни- лося поза палатою президії ради міністрів і чи стан річей у Польщі вічно-незмінний та що що- найвище одні особи відходять, інші приходять. Система влади залишиться за наслідника пре- міера Славека така сама, яка була за нього і за його попередників (з малими виїмками деяких коротких періодів за 5-тикратного преміерства проф. Бартеля). І повніську рацію має польська опозиційна преса, що широке польське грома- дянство (отже ще більше непольське) абсолют- но цими останніми змінами кабінету в Польщі не цікавиться, бо йому абсолютно байдуже, чи премієром є полк. Славек, полк. Пристор, полк. Матушевський, чи який інший полковник, яких у минулому кабінеті засідало аж 5, поруч з 3-ма генералами і одним маршалком. Одною з рі- шаючих причин цієї байдужности є саме систе- ма перетасовувати особи, доручаючи їм зовсім інші ресорти праці і таким робом витворюючи якусь дивоглядну оману про енциклопедичну фаховість кожної з тих одиниць. Коли напр. кажеться нині, що б. референт особистих справ у військовому міністерстві, потім міністр праці, потім міністр торговлі і промислу полк. Пристор має тепер стати премієром; що б. заступник ше- фа ген. штабу, потім віцеміністр внутрішніх справ, потім віцепреміер полк. Перацький має буцім то стати міністром хліборобства; що полк. Бернер з міністерства почт має перенестися до міністерства торговлі і промислу, а міністром судівництва має стати один з ґенералів (Кроже- мінський або Данец) — — то з якими громадян- сько-політичними критеріями пересічний гро- мадянин може приступати до оцінки таких пе- ремін? Він воліє оцінкою і самими перемінами зовсім не цікавитися.

А проте й таких перемін не було би, колиб якусь зміну не наказали зовнішні обставини: поглиблення і господарської і перманентної по- літичної кризи у державі, поглиблення свідомо- сти, що є зле і треба „якось" шукати виходу до кращого. Шукається його зміною кабінету, якої причину пояснюється офіціяльно „перевто- мою" міністрів. Цікаво, що для висновку, що премієр перевтомлений і потрібує відпочинку, треба було аж трьох тижнів таємних нарад і конференцій. Побачимо тепер, скільки часу тре- ба буде для номінації нового кабінету і які ще несподіванки ця номінація принесе.

Памятайте про могили українських героїв!

Конґрес П. П. С.

(Від нашого кореспондента.)

Краків, дня 25. травня 1931.

У днях 23. до 25. травня відбувався у Кра- кові XXII. в черги конґрес Польської Партії Со- ціялістичної. Конґрес ґадали відбути у великій салі маґістрату, але маґістрат, в якому тепер мають впливи й голос санатори, відмовив салі, наслідком чого конґрес уладжено в салі союзу гірників.

У конґресі взяло участь до 200 делеґатів. Найменше делеґатів прислала Східна Галичина, а чого найсильніше репрезентований був Львів. З інших місцевостей Східної Галичини був ре- презентований Дрогобич, Борислав, Перемишль, Стрий, Калуш, Надвірна і Станиславів.

Велике здивування спричинив факт, що не було ніодного представника Інтернаціоналу, ні закордонних гостей від інших соціялістичних партій. Справу вияснили листи, які наспіли від Інтернаціоналу. В листах цих були подані моти- ви, чому ніхто не приїхав. З цензурних оглядів мотивів не подаємо. Привіти виголосили лише представник Жидівської Соц.-Дем. Партії і пред- ставник Німецької Соціял-Демократичної Пар- тії. Не було привіту від Української Соціял-Де- мократичної Партії, а також від радикалів, хоч, як відомо, ті останні засідають разом з ППС в II. Інтернаціоналі, а навіть, головно завдяки опінії ППС, їх принято до Інтернаціоналу.

Найживішою точкою нарад конґресу була політична резолюція. Проти змісту резолюції ви- творилася опозиція під проводом послів За- ремби, Дібуа і Цьолкоша, що перед конґресом найшла вислів на сторінках „Роботніка".

Предметом виступів опозиції проти резолю- ції був уступ, який говорить про співпрацю ППС з селянськими і демократичними партіями. Текст цього уступу такий: „Польська Соціялі- стична Партія в своїй боротьбі проти диктатури консеквентно змагає до співпраці з демократич- ним селянським рухом і до єднання всіх демо- кратичних сил краю".

Це місце резолюції опозиція голосно заата- кувала, ставлячи закиди, що дотеперішнє по- ступовання ППС і всі її тактичні посунення, го- ловно співпраця з Центролівом, були для партії шкідливі, звели партію на манівці і що конґрес повинен дати напрямні партії на будуче порвати звязки з селянськими і демократичними партія- ми, натомість змагати до тісного обєднання із соціялістичними партіями непольських народів.

Ця справа забрала найбільше часу в диску- сії. Одначе признати треба, що дискусія ведена була річево, арґументація стояла на належній висоті і авдиторія дуже уважно її прислу- хувалася.

У голосуванні перейшла резолюція запропо- нована Ц. К. ППС, натомість резолюція, а радше поправка до резолюції, котру предложила опо- зиція, здобула лише третину всіх голосів. Була ще одна поправка, зголошена скрайною лівицею репрезентована д-ром Дробнером, але вона здо- була смішно мале число, бо аж 6 голосів.

Всі інші резолюції, господарчого й організа- ційного характеру, конґрес приняв однодушно.

Так само однодушно принята листа канди- датів до управи партії. Головою начальної упра- ви вибрано маніфестаційно Г. Дашинського. Обовязки голови повнитиме його заступник Зе- менцький. Контркандидат, б. львівський посол А. Гавзнер, перепав.

Реасумуючи триденні наради ППС треба ствердити, що побідила лінія Ц. К. партії. Про- відною лінією всіх промов була справа продов- жування дальшої послідовної боротьби з санаці- єю, зміцнення партійної орґанізації та втягнен- ня до співпраці соціялістичних партій інш. наро- дів, що живуть на терені Польщі. В промовах не- однократно підкреслювано Берестя та пацифіка- цію, що саля приймала голосами обурення.

Весь хід конґресу був незвичайно спокійний і кінцеві наради відбувалися в повній гармонії.

З угнівського загумінку.

Як у нас переведено громадські вибори. — Пляни угнівської Польонії.

По одинацяти роках наказної комісарщини, котра продала громадський ліс, купивши не- рентовний фільварок Корчів, котра замкнула ринок для торгів і дала нам багато інших „бла- годатей", відбулися дня 21., 22. і 23. квітня 1931 вибори до громадської ради в Угнові. Вибрано 46 радних, з того всього 12 україн- ців на 40 проц. українського населення. У- країнці вийшли лише з III. кола, в котрім ма- ють велику більшість. Натомість поляки, маю- чи лиш около 8 проц. населення, дістали аж 18 радних, бо на приказ старости, заступника старости і команданта поліції вибрано жидів- ськими голосами 6 поляків-радних, а урядни- чими голосами в I. колі 12 поляків. Жиди ді- стали теж 18 радних.

Цікаві були ті вибори: В IV. колі жидів- сько-польських голосів віддано около 100, а при обчисленні показалось не багато, лиш 362 голосів! Тут треба додати, що як члена виборчої комісії в IV. колі комісар Ян Флюра покликав від українців Мирона Заворотюка, б. старшину УГА., який будучи в байраті на- казним „українським представником", з засади голосував проти українців. У III. колі українці виказали велику солідарність. Не зважаючи

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 29. ТРАВНЯ 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ

Іван Франко.

Траґедія робітника пера.

(У 15-ті роковини смерти.)

(Докінчення)

2. Наслідки письменницької професії.

Мало апольоґетів Франкової мученичої праці розуміє, що значить для творчого пись- менника стати каменярем.

Кидати книжку за книжкою на шлях освіти, наче каміння, щоби прокласти дорогу іншим! Не мати часу обтесати звичайного кремінцю, ла- тати придорожні діри й вибоїни, знаючи, що більш як десять доріг викладених асфальтом, варт один маленький бриліянт, ніким недогля- нений у пилі!

Мав Франко також свої хвилини повної ду- хової свободи, свого дозвілля присвяченого мріям, знав пориви в забутті про обовязки та турботи. Між його поезіями найдете неодин доказ Ікаревого лету. Але скільки днів, місяців і літ пропадало на ненавидній рабській праці над замовленими статтями, принагідними розвідка- ми, виправками чужих рукописів і вічними ко- ректами!

Ріжностороння література та критична пра- ця Франка була одною із прояв невіддільно звя- заних із вічною гарячкою примусової писанини і його енциклопедичного хисту. Він шукав щораз то нових форм для вислову своєї індиві- дуальности. Не так шукав нових, як утікав від старих, в які виливав свої думки та настрої, віч- но невдоволений їх половинністю, неповнотою, невиплеканою зрілістю.

Є письменники, яких твори глибші від них. Щасливі сполуки слів, непередбачені гармонії випадково найдених образів полишають вра- жіння глибини, якої не мав і не добачував сам автор.

Франко належить до тих, які все життя ли- шаються духово багатші та інтеліґентніші від своїх творів. Це доля великих індивідуально- стей, що не мають щастя зустріти в одній хви- лині десять сприятливих умовин наraз, щоби висловити себе в однім великім творі.

Дехто вказує на „Мойсея". Ні; це тільки відблиск Франка-поета й діяча. Якби поет мав час, то вирізьбив би був його в Дантових тер- цинах, на зразок прольоґу, не вжив би в ньому ніодної публіцистичної ліценції, що мов на глум зветься чомусь „поетичною" і був би влив у нього слова, які могла би нам сказати статуя Мі- кельанджеля.

Франко мав ледви стільки часу, щоби ки- дати зразки, що треба ще зробити в нашій лі- тературі. Серце кервавиться з болю, коли пере- кидаємо річники „Літературно-Наукового Віст- ника" й „Записок Наук. Т-ва ім. Шевченка": які матеріяли кидав туди, мов у грубку, творчий письменник, ідучи за потребою актуальних пи- тань і під лад своїх читачів. Популяризація, ре- ферати, професорські виклади, рецензії на без- вартні книжки, полеміка — — з якими против- никами?!

Нині писав повість за прикладом Золі, зав- тра його літературну характеристику. В одній студії про Золю міг такий критик як Франко торкнутись найсутніших проблем творчости, з якими ходив самотно між хатою, бібліотекою і каварнею. Адже Золя це-ж один з етапів його світогляду: взаємини наукових теорій із літе- ратурою, соціяльні тези в повісті, експеримен- тальний роман...

Але Франко, думаючи про своїх читачів, передає їм зміст усіх повістей Золі, щоби заохо- тити їх до лектури. Вся душа, всі проблеми ли- шаються поза рямцями каменярського обо- вязку.

І так у 90 відсотках усіх починів і довер- шень.

Коли письменник роками живе з пера з дня на день і бачить, що кожний кинений ним твір, складений наоспіх, недолугий чи надиханий ясновидною хвилиною приймають від нього од- наково, без відгомону, він затрачує мимохіть межу між творчістю і продукцією.

Траґедією Франка було те, що він у своїй письменницькій праці мусів невпинно відтягати своїх читачів на вищий рівень літератури. Ро- бити це роками — значить поволі й невідхильно знижуватися до рівня своїх читачів.

Коли глядимо з подивом на невсипущу та ріжноманітну діяльність Франка, не можемо стримати свого зачудування та жалю, що пись- менник з такою широкою ґамою тонів не зали- шив ніодного твору, який перекладений на чу- жі мови, міг би стати прикладом европейського рівня нашої літератури та сили індивідуально- сти письменника.

Важко навіть ставити питання: чи Франко був би всилі дати такий твір? Це загально-фі- льософічна проблема: чи психольоґічно пись- менник має змогу вибрати в якімсь менті своєї творчости інший шлях, ніж той, яким пішов.

У Франкові змагалися, свідомо та несвідо- мо, дві духові потреби, часто суперечні зі со- бою, ще частіше в літературній творчості непри- мирні: потреба поширювати світогляд суспіль- ности і потреба найти найкращий літературний вислів для своїх переживань.

Находимося досі в тій стадії суспільного та літературного розвитку, що кажемо з гордістю про письменника в ролі Мойсея, що веде народ до Обіцяної Землі, залишаючи за собою сліди скервавлених ніг серед піску та каміння.

Дальшою стадією того розвитку буде зро- зуміння, що не тільки траґедією письменника, але й народу є явище, коли письменник жертвує своїм талантом для завдань, які можуть вико- нати десятки громадян без таланту.

СКРІПИТИ ФРЕКВЕНЦІЮ нашої молоді в середніх школах є нашим обовязком. Тому влаштовуймо негайно безплатні підготовні курси до гімназій, виділових шкіл та учительських семинарій! Засновуймо скрізь дешеві бурси — для бідних селянських дітей! —

на всі заходи наших сусідів, щоби нас розбити, виставлено лиш одну листу, котра перейшла в цілости. Голосувало около 92 проц. виборців-українців!

Штудерно переведено вибори I. і II. кола. Виборчий льокаль отворено в год. 8·15, а вже в год. 9 замкнено. Віддано лиш частину голосів, але зате „pewnych“. Найцікавіше, що таких „ojców miasta“, як нотаря Тшоса і директора Флюру, вибрано жидівськими голосами по приказу старости. Можна їм погратулювати! Жиди-сіоністи вибори збойкотували, бо жид. кагал зі старостою не хотів їм дати жадного радного. Домагався ще староста більше радних-поляків з жидівських лист, одначе вже не було кого вибирати, бо просто всі поляки є у нас радними.

Рада наразі не уконституувалась і Бог зна, чи коли до того прийде, бо ми вже мали вибори в 1927 р., коли то вибрано радних, а комісарщина до нині! Тепер „ojcowie miasta“ радять, кого вибрати до громадської зверхности. „Ukraińców niedopuścić“! Має бути зверхність польсько-жидівська. Аж смішно. Зверхність польсько-жидівська в тім Угнові, в котрім споконвіку правили містом українці.

Журились міщани, як була комісарщина, що пропадає їх громадське майно на ріжні познанські вистави, на будову польських бурс, як приміром в Раві Руській, на котру комісарщина великодушно жертвувала 8.000 зол. і т. д., коли на наше рідне „Т-во Прихильників Освіти“ „жертвовано“ аж цілих 200 зол. Журяться міщани і тепер. Бо щож може зробити 12 радних-українців на 18 поляків і 18 жидів у християнській громаді?

Як зачувати, на першому засіданні ради мають ухвалити поляки 20 (двацять) моргів поля з фільварку Корчів, власности міщан, на уфундування польської канцелярії в Корчеві. На дальшім пляні йде ухвалення понад 50.000 зол. на „przybudówkę szkoły S. S. Felicjanek“ — школи приватної. А громадська школа в ринку валиться і про неї ніхто не дбає, не журиться також ніхто вулицями міста, по котрих в калабанях кумкають жаби.

От такі історії діються на нашому загумінку.

Виборець.

—o—

З українського життя на чужині.

Шевченківське свято у Празі.

З цілого ряду цьогорічних Шевченківських свят у Празі на особливу увагу заслуговує Святочна Академія, влаштована дня 20. травня заходами Українського Високого Педагогічного Інституту.

Свято почалося традиційним Шевченковим „Заповітом“, який відспівав мішаний хор Інституту під мистецьким проводом проф. П. Щуровської. Після того проф. д-р В. Сімович відчитав виклад про „Шевченкові псальми“, в якому порівняв їх з псальмами Давида і виказав усю оригінальність Шевченкової творчости та тісний звязок його псальмів з цілим його світоглядом та іншими творами Кобзаря.

У дальшій частині програми студ. П. Ювеницька, учениця пані Ліндфорс, заспівала Шевченка-Лисенка „На городі коло броду“ та Шевченка-Балтаровича „Ой маю, маю я оченята“. Її милозвучний сопран ще не всюди опановував техніку співу, але на загал видно було дальші поступи цієї молодої співачки-чужинки так в опановуванню голосових резонаторів, як і в гладкій українській дикції.

Фортепянове сольо студ. Оксани Шимановської не могло виявити усієї сили її таланту головно завдяки досить безбарвній і одноманітній композиції твору П. Сениці „Колись у вечері“.

Визначне місце у програмі займало барітонове сольо студ. Е. Гакена, який заспівав Шевченка-Степового „Сонце заходить“ та Шевченка-Лисенка „Не женися на багатій“. Його великі поступи у досить короткому часі студій під проводом проф. Левицького, виявляють неабиякий природний талант і високий рівень технічної дисциплінованости. Свіжість і мягкість голосу поруч з його металічною звучністю, широкий діяпазон і щораз кращі криті верхи, ведуть його спів на шлях високих мистецьких досягнень і вже тепер здобувають молодому співакові заслужене признання.

На завершення свята мішаний хор відспівав найновіший твір В. Балтаровича на слова Шевченка: „Молюся знову й уповаю“. Молодий композитор, що закінчив курс гармонії і контрапункту у проф. Шіна, приступив вже до самої композиції і своєю невпинною продукцією доходить до щораз кращих мистецьких творів. Його „Молюся знову й уповаю“ це гарна спроба композиції на великий мішаний хор, зложена із трьох частин: перша частина, молитовного характеру, визначається новою, свіжою гармонією і дуже вміло прикрашена лагідним барітоновим сольом; друга змальовує неспокій і тяжку розпуку, що вкінці після квазіречитативу завершується унісоном і розвязується спокійним домінантовим акордом; третя частина (fugato), зі своєю по мистецьки переведеною ґрадацією, витримана дуже стильово, і гарно закінчується добре звязаним барітоновим сольом. Цілість відзначається вдатним контрапунктичним веденням голосів і зложена для хору так, що при виконанні звучить повно і ясно. Само виконання у мистецькій інтерпретації проф. П. Щуровської додало цілій композиції живої краси.

Ціле свято залишило у численно зібраної української і чеської публики гарне враження, виявляючи рівночасно ширшому громадянству частину тих успіхів, до яких Музичний Відділ празького Педагогічного Інституту веде своїх вихованців.

К. П.

З волинського життя.

Збори Філії „Сільського Господаря“ в Луцьку.

Дня 17. травня ц. р. відбулися загальні збори філії „Сільського Господаря“ в Луцьку. Згідно з новим статутом товариства в зборах взяли участь з правом рішаючого голосу лише представники кружків і кооператив, які є членами філії. Зі звіту про діяльність філії за 1930 рік, оголошеного головою філії п. В. Островським, видно, що минулий рік з огляду на господарську крізу й інші події, був дуже тяжким для Т-ва. З причини браку грошей філія навіть змушена була звільнити аґронома від 1. липня й у другій половині року працювала без аґрономічної сили.

А проте праця філії посунулася вперед. На 1. січня 1931 р. філія мала 855 фізичних членів і 18 правних (сільських кооператив). Дано членам біля тисячі аґрономічних порад у бюрі філії. В першім півріччі відбуто 87 поїздок на села, виголошено 55 рефератів, відбуто 4 районові господарські наради, заложено 8 досвідних піль і 39 демонстраційних з ріжними штучними погноями, поширено площу засівів пашних рослин, переводилося постачання кружкам і поодиноким членам машин, сонд. аптичок, покладків расових курей, кріликів, насіння морви, сої, розсади полуниць і т. ін.

Філія мала в повіті (при кружках) дві випозичальні збіжа (шпихліри), дві секції ощадности, три аптички і майже при всіх кружках шпайц. сонди. Урятовано на кілька десяток тисяч зол. коров від здуття.

Утримувалася філія з членських вкладок і пожертв. Деякі ґмінні ради призначили їй до-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 29. ТРАВНЯ 1931.

Д-Р МИКОЛА АНДРУСЯК.

Іван Могильницький.

(З приводу століття його смерти.)

Після прилучення Галичини до Австрії починаються серед тодішнього українського духовенства заходи для піднесення освіти у своїх колах і серед простолюддя. Вже протягом двох перших десятиліть маємо низку обіжників перемиського та львівського епископа в цій справі. Попри ці заходи духовної влади бачимо й власну ініціятиву духовенства в перемиській дієцезії, як про це свідчать рішення ґенеральної дієцезальної конгреґації, що відбулася у Валяві, дня 26. травня 1780 р.

Таких заходів над поширенням освіти серед духовенства львівської дієцезії в тім часі ще не бачимо; це духовенство виконує тільки розпорядки своєї влади, яка роздаючи цісарські похвали та ерархічні відзначення старалася ширити зацікавлення шкільною освітою серед духовенства й простого народу.

З початком XIX. ст. ціла низка обіжників обох дієцезіальних урядів у справі народнього шкільництва з доганами для духовенства за занедбування народніх шкіл, з пригадками та зівітами про перешкоди, що спинювали розвій шкільництва, каже про велике зацікавлення наших ерархічних кругів народньою освітою. Це зацікавлення зросло в половині другого десятиліття в Перемишлі завдяки крилошанинові Іванові Могильницькому, від якого смерти мине 24. червня ц. р. сто літ.

І. Могильницький уродився 1777 р. і після скінчення богословія на львівськім університеті оженився з Анною Марцінкевичівною, дочкою пароха з Болоновеч та одержав висвячення 1800 р. Спершу був парохом у Прогодовичах опісля нижанковицьким деканом. Дуже працьовитий, енерґійний, ідейний, свідомий своєї народности та очитаний священик зумів вплинути на тодішнього перемиського епископа Михайла Левицького, що покликав його при кінці 1815 р. до консисторії на референта для шкільних справ. Від того часу є він дорадником еп. М. Левицького, що 23 травня 1817 р. підніс його до гідности крилошанина соборного перемиського крилоса. В тімже році назначено його делеґатом від перемиської капітули на постуляційний сойм, верховним надзирателем над українськими народніми школами в перемиській епархії, а в 1818 р кустосом капітули при задержанні шкільного реферату й верховного надзору над школами. На цьому становищі й застає його новий перемиський епископ Іван Снігурський, що подібно до свого попередника був теж під впливом Могильницького. „Без Могильницького — як слушно завважує акад. Михайло Возняк — не був би Снігурський тим, чим він став під впливом Могильницького для сучасного нашого культурного руху, а Михайло Левицький почувався до руськости доти, доки мав під боком Могильницького“.

Завдяки своїм впливам на митр. М. Левицького та перемиського епископа Івана Снігурського стає І. Могильницький духовним керманичем галицьких українців у 1815—1831 рр. Всі проблиски нашого національного істнування в той час себто наше народнє шкільництво, перше просвітне українське товариство в Перемишлі, оборона прав і окремішности української народности й мови — все те звязане тісно з імям І. Могильницького.

Початок ширшої діяльности цього найбільшого громадянина Галицької України в перших трьох десятках літ XIX. ст. датується від обіжника перемиської консисторії з д. 20. грудня 1815 р. в справі засновування шкіл по селах з підписами еп. М. Левицького та Могильницького. Вслід за тим маємо цілу низку обіжників із часу верховного надзору І. Могильницького над школами в перемиській епархії; з них довідуємося, з яким запалом кинулося українське духовенство до засновування шкіл по селах. Не були байдужні для тієї справи й селяни; вони були готові навіть до жертв на засновування шкіл, як про це переконався еп. Левицький в часі візитації деканатів самбірської округи на весну 1816 р. Одначе свою охоту до жертв робили громади залежною від того, чи будуть їхні діти вчитися по українськи. Вислідом цього було в 1832 р. — 385 парохіяльних шкіл, 24 тривіяльні й 1 головна школа в Лаврові на 697 парохіян в перемиській епархії.

З листування між митр. Левицьким і еп. Снігурським видко, що Могильницький доставляв Левицькому своїх порад і матеріялів для його писем до урядів. Митрополит користав з порад Могильницького, який дуже часто заступав Левицького в ріжних урядових справах.

В народніх школах мали вчителювати, по думці Могильницького, відповідно підготовані дяки. Для цього рішили основувати в Перемишлі „Дяко-вчительський Інститут“. Постанову перемиської консисторії піддержали священики й селяни, складаючи щедрі датки. З початком жовтня 1817 р. почав цей Інститут уже функціонувати, а директором його був сам ініціятор Могильницький, що викладав у ньому льоґіку.

Потреба підручників для народніх шкіл спонукала Могильницького до основання відповідного товариства. Сам він написав два катехізми, церковно-славянський буквар, брошури про „обовязки підданих“, шкільні правила для парохіяльних шкіл і „Льоґічні ради“ (це останнє досі в рукописі в Укр. Національнім Музею у Львові).

(Продовження буде.)

помогу, але ні одна з них цієї допомоги не виплатила.

По заслуханні звіту з діяльности філії, грошевого звіту й білянсу, прочитаних п. інспектором Л. Кобилянським, а також протоколу ревізії контрольної комісії, збори, по короткій дискусії, постановили звіти приняти, висловити уступаючій раді абсолюторію та подяку за працю.

На голову філії знову одноголосно обрано п. З. Островського До ради також одноголосно обрані: п. інспектор Л. Кобилянський, агроном інж. Т. Залуцький, С. Вишнівський, Н. Давидюк, Рак і Ліхтанський; заступниками: А. Кушнірук, К. Іваницький і С. Плита; членами контрольної комісії: А. Глущук, М. Кухарчук і Т. Лящук.

Між іншим збори висловилися за заанґажуванням агронома й швидке стягнення всіх залеглостей, що уможливилоб у деякій мірі реалізацію цього постуляту. Постановлено також висловити подяку централі „Сільського Господаря“, РСУК, „Маслосоюзові“ „Народній Торговлі“ і всім місцевим кооперативам що в минулому році прийшли філії з допомогою.

—o—

З життя наших установ.

Загальні Збори Товариства Опіки над Українськими Емігрантами.

Дня 19. травня ц. р. відбулися у Львові Загальні Збори Товариства Опіки над Українськими Емігрантами при участи членів зі Львова і делегатів з кружків у Станиславові та Тернополі. Станиславів заступав о. кан. Стек, а Тернопіль проф. М. Боднар. Зборам проводив гол. М. Заячківський. Від Експозитури Еміграційного Уряду у Львові взяв участь у зборах д-р В. Вишинський.

По відкриттю зборів гол. М. Заячківським. забрав слово секретар товариства д-р В. Константинович і зложив подрібний звіт з діяльности товариства за минулий рік.

З початком мин. року розвиток діяльности Т-ва ішов нормальним шляхом. Доказом цього десятки тисяч полагоджених справ. Товариство вело широку працю при помочі своїх інформаційних бюр у Львові, Тернополі та Станиславові. Четверте бюро, на яке дістало дозвіл товариство, буде відкрите в недалекому часі в Перемишлі. Кінець минулого року і перші місяці біжучого року зазначилися в діяльности товариства еміграційними обмеженнями, які ввели в цілому ряді іміграційних країв. Хоч це відбилося на інформаційній службі товариства, зате загальна діяльність не вменшилася, а навпаки, зросла. Товариство дбало про справи Еміграційного Дому, делеґати товариства входили в склад давньої Міжсоюзної Ради, а тепер Союзу Суспільних Орґанізацій Опіки над Емігрантами, гол. М. Заячківський засідав у Державній Еміграційній Раді, товариство поробило заходи щодо висилки делеґата до Південної Америки, приготовило до друку еспансько-український словник, книжку про українську еміграцію в Канаді, заснувало кружок жіноцтва, інтервеніювало з успіхом в ріжних еміграційних справах в Еміграційному Уряді, виєднало збільшення числа інформаційних кружків у краю, було в постійному контакті з орґанізаціями українських емігрантів у Канаді, [З'єд]инених Державах Америки, в Арґентині і Франції і поробило заходи, щоби скрізь там повстали товариства опіки, а врешті, і це найважніше, дістало дозвіл на приготовні заходи з метою оснування українського кольонізаційного товариства у Львові. В цій справі відбулася спеціяльна анкета, в якій взяли участь представники наших економічних установ і вибрано редакційний комітет, що має занятися зладженням статуту.

Всестороння діяльність товариства найшла признання серед суспільности, чого доказом частіші, аніж давніше голоси преси, а також в колах Еміграційного Уряду, що прихильно ставиться до дезидератів і домагань товариства в справі заспокоєння потреб української еміграції.

Забирали голос на зборах: радн. П. Берест і керовник львівської Експозитури Еміграційного Уряду д-р В. Вишинський, а після дискусії вибрали таку нову управу: гол. М. Заячківський, б. сен. В. Децикевич, д-р Лев Ганкевич і посол З. Пеленський, заступниками — п. К. Малицька, п. М. Донцова і п. М. Говиковичева: Контрольна Комісія: дир. О. Саєвич, дир. М. Лазорко, радн. П. Берест, заступники: дир. О. Пащак і М. Кисілевський.

Приняли внесок в справі сезонової еміграції до Німеччини, членських оплат та поширення „Українського Емігранта“.

—o—

ВІЦЕПРОК. ЛЯНЕВСЬКИЙ ПРЕСОВИМ ПРОКУРАТОРОМ?

З днем 1. червня переходить на емеритуру пресовий прокуратор віцепрок. Бізуб. Його становище одержить мабуть апел. віцепрокуратор Ляневський.

Кріза театру, чи кріза культури?

Кооперативний Театр ім. Тобілевича.

І для цього театру були колись добрі часи. Всі про нього говорили, у всіх часописах можна було читати про „Тобілевича“, про його вистави, костюми, хори ,артистів... Це було тоді, коли „Тобілевич“ був новістю, коли всі тішилися цією новістю, коли в поміщуваних в часописах кліш знайомилися з рисами визначніших українських артистів. Крім тих, що оглядали наших артистів на часописних ілюстраціях, були і такі, що бачили їх також на сцені. Бачили їх гру, їх зусилля піднести рівень українського театру та гарні висліди тих зусиль і ділилися своїми враженнями з ширшим громадянством, посилаючи дописи до ґазет. Згодом дописувателі та принагідні критики, порівнюючи театр ім. Тобілевича з іншими театрами, що їх бачили в переїздах по краю, почали радити йому, щоби рушив зі Станиславова і не обмежував своєї діяльности лише на одно місто. Найбільше з усіх, дотеперішніх, театральних діячів, заслужений орґанізатор театру ім. Тобілевича, п. Вишневський, доложив зі своїх приватних фондів ще кілька тисяч золотих і рушив з театром у світ.

Громадянство т. зв. провінції приняло це з великим вдоволенням, ба, навіть гордилися новим мандрівним українським театром. Біда лише, що ця гордість була, і є до сьогодня, майже чисто „плятонічна“. Практика показала, що лише маленька частина громадянства користає з цього театру. Виявилося, що як „забагато“ є одинокого щоденника для нас, так само „забагато“ є одинокого доброго театру. Виявилося, що всі захоплення цим „добрим“ театром є в дійсності пустою деклямацією. Що наше громадянство у своїй подавляючій більшості доброго, дійсного театру ніби не потребує.

Первісне захоплення театром ім. Тобілевича помало відступало місця байдужности. Рівночасно зростала пустка на салях, порожнеча в касі театру і доплати готівки з приватної кишені д. Вишневського. Треба подивляти тих артистів „від Тобілевича“, що вони досі не знеохотилися, а працюють безупинно далі, виконують свою культурну місію та серед невимовно важких обставин не падуть на дусі. Їхні вистави не уступають в нічім виставам наших сусідів. Ні артистично, ні технічно. А проте важко викорінити „плятонізм“ нашого громадянства супроти театру, важко ввести **практичну** театральну культуру. Складання театральних злиднів на кіно ніпричім. На недавно відбутій анкеті театральних директорів, погодилися всі з твердженням дир. Тшцінського (з Кракова), що „нема спеціяльної крізи театру. Є лише кріза культури...“ Може не жаль акторів, не жаль їхньої матеріяльної біди, на яку пішли добровільно, а жаль, що так мало, так невимовно мало є людей з театральною культурою, так страшно мало театральних **авторів** і театрального **загалу.**

Зусилля обох театральних кооператив (у Львові і Станиславові), поодиноких протекторів театру та цілого ансамблю театру ім. Тобілевича з дд. Бенцалем, Бенцалевою, Блавацьким, Боровиком, Кривіцькою, Ленською, Яковлевом, Капельником, Цісиком і ін., дають артистичні висліди високого ступня. Зате з облич безпосередньої управи театру (дд. Кривіцький і Волощук) не сходить вираз журби.

Я бачив той Театр у Стрию в днях 21.—24. ц. м. Бачив його гру і пустки на кріслах. Колиб не шкільна молодь, яка горнеться до театру, прийшлось би грати перед пустою салею. А і так не було чим платити за цю салю. Коли би не ввічливість дирекції „Народнього Дому“ в Стрию, з інспектором Соколовським на чолі, не стало би грошей на виїзд. Грано: „Жінка, що вбила“, „Життя Парижа“, „Чесна Зузанна“ і „Лялька“. У виставі „Чесна Зузанна“ взяла також участь д. Погацька Ольга, артистка театру дир. Стадника. Про гру поодиноких артистів та цілого ансамблю не пишу, бо всі знають вистави „Тобілевичівців“. Питаю режісерів (Бенцаль і Блавацький), чому вони грають самі чужі песи? Відповідь була: „Дайте щось. Ми зараз...“

А. Б—ий.

Памятайте про долю інвалідів У. Г. А.

ОСТАННІ ВІСТИ

НОВИЙ КАБІНЕТ УТВОРЕНИЙ.

Пос. Ян Пілсудський міністром скарбу.

В середу, 27. травня, президент держави затвердив уряд у такім складі: Президент ради міністрів: Ол. Пристор; віцепреміер; пос. Бр. Перацький; міністр внутрішніх справ: пос. Слявой Складковський; міністр закордонних справ: Залеський; міністр військових справ: марш. Йосиф Пілсудський; міністр скарбу: пос. Ян Пілсудський; міністр справедливости: Міхаловський; міністр віроісповідань і освіти: Червінський; міністр земельних справ: сен. д-р Янта Полчинський; міністр промислу та торговлі: ґен бриґади д-р Зажицький; міністр комунікації інж. Кін; міністр прилюдних робіт: ґен. Норвід-Найґебавер; міністр праці й суспільної опіки Губіцький; міністр зем. реформ: проф. д-р Козловський, міністр почт і тел. Бернер.

Як бачимо крім Славека відійшов із кабінету лише мін. скарбу Матушевський, якого місце заняв Ян Пілсудський, а на місце Пристора, який є тепер шеофм кабінету, міністром торговлі та промислу іменований ґен. Зажицький.

НІМЕЧЧИНА ДІСТАНЕ 2 МІЛЯРДИ ПОЗИЧКИ

У звязку з недалекою ґостиною нім. міністрів Брінінґа та Курціюса в Льондоні, „Дейлі Гереλд“ повідомляє, що Німеччина дістане позичку 100 міл. фунтів стерлінґів, щоби не допустити до заломання Йонґового пляну. Позичку ґарантують Вел. Британія, Франція й Італія.

ПРОФ. ПІКАРД ПОЛЕТІВ У СТРАТОСФЕРУ.

З Авґсбурґа прийшли вісти, що 26. травня в год. 3.57 проф. Пікард з асистентом інж. Кіпсером вистартував до лету бальоном у стратосферу. В год. 7-ій рано бальон бачили наче кульочку дуже високо над Кавфбайрен в Альпах. В герметично замкненій ґондолі є харчі й інструменти до наук. дослідів. Лет мав тревати 7 год., а осісти мали пополудні біля Базелю. В год. 7.30 бальон був сто кільометрів від місця старту на висоті 8.000 метрів. Пів год. пізніше бачили бальон над Боденським озером, пізніше бачили його там 14.000 метрів високо. Дві години пізніше бачили бальон над озером Оберамерґав 4.000 м. високо. В год. 16.45 бальон знова був дуже високо, так, що бачили його лише люнетою над озером Кохен. Тому, що бальон опізнився так дуже з причаленням, побоюються за долю проф. Пікарда й інж. Кіпсера. З лет. майдану в Мюнхені відлетів літак, щоби обсервувати бальон.

НОВИНКИ

— **Замах на церкву в Новосілці Язловецькій, пов. Бучач.** Пишуть нам: В ночі з 21. на 22. травня ц. р. вкинено у нас через вікно до церкви бомбу, котра вибухла й ушкодила вівтар та церковну утвар на нім. Бомба була домашньої роботи, валець шрапнеля наповнений порохом до розбивання каміння, підпалена льонтом. Поліція списала протокол і на тім скінчилося. Як підозрілих уважають трьох людців, котрі вибиралися йти до Совдепії і дійсно на слідуючий день зникли. Кілька днів тому вони у місцевого коваля Мороза власне фабрикували мабуть таку бомбу і хвалилися, що на те, аби їх там приняли, мусять щось „великого“ зробити. Є це Ружицький (язловецький вуличник), Мальований і Пилипчук, місцеві головні стовпи комунофільського руху. Нарід дуже обурений на такий дикий вчинок вандалів.

— **Попис елевів філій Музичного Інституту ім Лисенка** (середні і вищі роки) відбудеться сьогодня (28. ц. м.) в год. 7.30 вечором у великій салі Лисенка. В програму входять сольові продукції фортепяну і скрипки елевів філіяльних Інститутів та смичковий квартет і фортепяновий квінтет елевів В. Музичного Інституту у Львові Програмки при вступі.

— **Ювилей Софії Русової.** Головний Виділ Союзу Українок у Львові пригадує своїм Філіям

Кружкам та сфедерованим товариствам, що українське громадянство в Празі святкуватиме дня 8. червня ц. р. 75-літній ювилей Софії Русової. Тому, що п. Софія Русова є найбільше заслуженою сеніоркою українського жіноцтва і почесним членом Союзу Українок у Львові, прохаємо висилати привітні письма і телеграми на адресу: Organizacyjnyj Komitet. Brozikova 390 Praha — Vrsovice.

— З українського наукового життя за кордоном. Дня 27. травня в салі Українського Наукового Інституту в Берліні відбувся виклад в українській мові д-ра В. Кучабського п. з.: „Закордонно-політичне положення соборних українських військ у чотирокутнику смерти 1919 р.".

— Перші черешні. У львівських торгівлях овочами появились у продажі перші транспорти італійських черешень по 7 золотих за кільограм. Тому, що теперішня фінансова кріза не дозволяє нікому на такий дорогий люксус, продавці нарікають, що ніхто тих черешень не купує.

— Польсько-румунська стація в Снятині. Польські компетентні чинники виготовили плян получити стацію Снятин з румунською стацією Тиха Вода і збудувати спільну стацію в Снятині, де румунські і польські митні уряди моглиб працювати в однім будинку. Це малоб облекшити комунікацію через кордон.

— Вбивство під Самбором. В Ковеницях, самбірського повіту, згинула підозрілою смертю дитина Марії Матіїв. Поліція арештувала Івана Кушніра, бо підозріває, що він, бажаючи позбутись нешлюбного сина, вбив його.

— Велика катастрофа на Вислі. Коло Островка, в повіті мелецькім, через Вислу перепливало поромом 32 робітників, що вертали з праці до дому. Через надмірне обтяження пором затонув на середині ріки, а з ним затонуло 11 робітників. Інші доплили до берега.

— За вбивство повстанця. В Катовицях відбувається судова розправа проти комуніста Плюги, який минулого року підчас виборів убив польського повстанця на Шлеську Сальмаху. Розправа ще не скінчена.

— Жінки з докторатами. Чехословацькі високі школи видали минулого шкільного року 308 докторських дипльомів для слухачів жіночого пола.

— Бог праславян. В Уржендові, пов. любельський Янів, підчас перекопування ровів на полі робітники викопали з землі камяний ідол з 4 лицями і 2 парами рук. Знавці говорять, що це правдоподібно божок праславян. Остаточне слово в справі тієї знахідки ще не впало.

— Збожеволів з радости. У Варті, серадзького повіту, бідний жебрак Фелікс Пляцек найшов на дорозі 800 золотих і так тим утішився, що збожеволів. Його відвезли до дому варіятів, а гроші віддали одному купцеві, який їх загубив. Тепер жебрак не має ані грошей, ані здорового мозку.

— Вже нема панни, лиш пані. Жінки посолки чехословацького парляменту виготовили проєкт закону, згідно з яким панни від 21 року життя треба називати панями, а не паннами, бо титул панна є для дівчат старших віком образливий.

— Пожежа в палаті віцекороля Індії. В Ню-Делі в палаті віцекороля Індії вибухла пожежа. Огонь знищив багато цінних творів гіндуського мистецтва.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Бідні люди.

Прошу Бога, що як стану безробітним, то нехай мене боронить від посади курзора, збирача передплати, чи т. п. нещастя. Лінше відмовити собі останнього куска хліба, купити за ці гроші мотузок і... всі знають, що далі.

Дивлюся на спітнілі чола, на перестрашені очі наших збирачів і жалко мені стає.

— Прошу на „Рідну Школу" Н-ської дільниці! — каже до мене якийсь уже старший громадянин і одним оком дискретно обсервує міну мого лиця, а другим зиркає на двері. Колиб що до чого, то зараз у двері і — аж шумить по сходах...

— Я з „Організації міста Львова" — оправдується другий, також старший. — Прийшов по вкладку за кві...

Не кінчить, бо мене заскимів зуб і я скривився.

— Вибачте! — каже чемно — може іншим разом буде пану добродієві вигідніше...

І вже збирає свої папері та хоче непомітно зникнути мені з очей. Навіть дверей добре не відчиняє. А так: шпаркою, як мишка — шусть...

Не перечу, що прихід такого гостя означає все якийсь видаток, і що кожний з нас має при тому не зовсім приємні почування. Але... доля нераз анґажує людей до ріжних невдячних роль і — нема ради.

Говорив я недавно в особою, яка збирає передплату на „Українську Енцикльопедію".

„Українська Енцикльопедія" — пебуденний прояв нашого культурного життя, тому й цікаво мені, як ставляться до цього люди.

— Як ставляться? — питаю.

— До „Енцикльопедії" добре, тільки до мене зле.

— До вас?! Не розумію.

— Бо я збираю передплату.

— Ще не розумію. Алже ви тут віпричім. Хоче хтось — замовляє, не хоче — не замовляє.

— Ех, кобя так — зітхає особа. — Людям чогось здається, що то я „Енциклопедія" і редакція і видавець. А я собі тільки нещасний збирач передплати.

А зітхнувши знов, починає спомини.

— Прийшов я колись то до одного громадянина. Розумію: кріза!, але записався — приходжу по рату. „Нема дома" — каже пані, але забула замкнути двері від кімнати. Нехай там — думаю прийду другим разом. Приходжу — громадянин саме десь збирається. Так і так кажу. „Ви вже знов! Дайте мені спокій!" — махая руками... Та я щойно нині вас перший раз стрінув — кажу несміло... „Що, ви до мене з криком? То це має бути таке збирання передплати?! Не даю! — і рукою мені двері... Чого доброго ще поскаржиться, а тоді... хіба з моста та в воду.

— Хто зна, чи не лінше — піддаю зовсім щиро.

Мій співрозмовець не бере мені цього за зле, бо й сам певно про це нераз думав.

— Або так: „Не належіть мені більше, бо „Енциклопедія" нічого не варта!"... Чому, прошу?.. „Не ваше діло! Поважання!!" і відвертається... Я знаю чому! До букви „Ж" був задоволений, а тепер злий, що його нема.

— А повинен бути?

— Або я знаю... Має каменицю, може й повинен.

Але є й ясні моменти в моїй роботі. Приходжу вчора до одного... Прошу собі запренумерувати „Енциклопедію"... „Йдіть до чорта!" Добродію — кажу — культурне діло... „Мені не треба культури!"... Видавництво впаде... „Дідько бери!"... І мені так здається. Шкода роботи Муром голови не пробєш... „Давайте!"... Взяв і два рати відразу заплатив... Бачите, бувають і гарні люди. І це мене ще на світі держить...

Після цієї розмови, я довго роздумував над справою. Правда, приходять курзори часом дуже не в пору, не довідуються раніше про стан нашого гумору, не все дивляться у календарець.

Правда...

Але що остаточно бідні люди винні, що ми не маємо гумору, не маємо грошей, що ми записалися до якогось товариства, чи замовили якусь книжку?!..

Галактіон Чіпка.

Михайло Голинський

в „Аїді" на сцені Великого Театру в Варшаві.

Дня 16. травня ц. р. виступив наш знаний співак Михайло Голинський у Великому Варшавському Театрі в опері Верді „Аїда", де співав партію Радамеса. Це є безсумніву одна з кращих партій нашого співака, героїчний тенор якого мав тут широке поле до попису.

В минулому році мали ми нагоду чути М. Голинського в „Аїді" і в „Кармені" і мусимо ствердити, що за цей рік встиг наш артист знищувати ті слабші місця, які в минулому році були ще частинно помітні в його співі та акторській грі.

Горішні, дзвінкі, чисті та надзвичайно сильні тони бренять всевладно над орхестрою та партнерами, в нижчих тонах та пянах зявилася та певність, якої в минулому році в багатьох випадках не було. Приємно вражало також і те, що М. Голинський опанував цілковито такі трудні для кожного співака раптовні переходи від горішніх до долішніх тонів і тому голос його бренить одноцільно і чисто. На жаль не чули ми Голинського в іншій ще опері, як напр. „Кармен", де поважну ролю відграє ще й акторська гра, але припускаємо, що і в цій ділянці наш артист зробив великі поступи.

Єдиною може слабшою стороною виступу М. Голинського була не зовсім чиста та виразна дикція, але це можна пояснити тим, що наш співак не звик співати в польській мові. Арія І акту вийшла сильно і могутньо, зворушливо і ніжно була відспівана остання сцена.

Варшава 20. V. 1931.

Дмитро Нестеренко.

—o—

З судової салі.

НОВА РОЗПРАВА ЗА ПІДПАЛИ.

Першого дня розправи перед львівським судом присяглих проти *Михайла Чайковського*, абсольвента гімназії з Ременова, дня 27. ц. м. прочитано акт обвинувачення і переслухано кількох свідків. Акт обвинувачення говорить, що Михайло Чайківський належав до УВО, ширив революційну пропаганду, організував акти саботажу, і дня 15. липня 1930 р. у Вислобоках у товаристві інших членів „банди УВО" підложив огонь під будинки ґенерала Мальчевського, чим спричинив значну шкоду. Підсудний провинився проти § 58 про державну зраду і проти § 166, 167 а і 167 про підпали в „банді".

В акті обвинувачення поміщено уривки із статтей в часописі „Україна", що виходить в Шікаґо про частинні виступи УВО та статтей „Сурми" про конечність і доцільність саботажів, як акції, що має револьтувати духа українського народу, будити антипольські войовничі настрої та звертати увагу закордону на українську справу.

Чайковський вибрав собі як обєкт підпалу фільварок ґенерала і справді спалив стодолу, шопу, 800 м² сіна і 100 кіп жита, молотільню з мотором, січкарню та 5 возів і все це мало вартість 71.000 золотих.

Біля спаленого фільварку постерунковий Весоловський найшов картку з написом: „Геть з ляхами!", а пастух Антін Майхер найшов синьо-жовту хоруговку, завішену на дрючку. Найдено також фляшку з бензиною.

Постерункові В. Дрочек і Весоловський самі догадалися, що огонь підложив Чайковський і перевели в його домі ревізію. Найшли за печею бібулки такі як ті, з яких була зроблена хоруговка біля пожежі, а хемік д-р Лесьнянський доказав тотожність бібулок з хоругови і найдених при ревізії.

Крім того про приналежність Чайковського до УВО свідчила і фотографія Чайковського з Іваном Мигулою в такій позиції начеб вони стріляли. Цю фотографію найдено в Оніфра Максимова.

Іван Мигула, перебуваючи у вязниці, сказав, що Чайковський належить до УВО і що він дав йому „Сурму" та звертав його до тієї орґанізації.

Але першого дня розправи *Іван Мигул* явився в ролі свідка і зізнав рішуче, що Чайковський до УВО його не втягав, що поліція била його і примушувала „засипати" Чайковського. Мигул твердить, що був так скатований, що сам не знав, що зізнає.

Щодо фотографії з револьвером у руці, то вона роблена в 4. клясі гімназії на Високім Замку, де учні бавилися у військо і фотографувалися з револьверами. Свідок доказує, що коли його поліція била, то він зразу говорив, що до УВО втягнув його якийсь Мельник, потім М. Левицький і якийсь шлюсар, але це не вдоволяло поліціянтів, і вони підсунули йому готовий протокол проти Чайковського і казали підписати, та грозили, що будуть бити. І він підписав, щоби не били.

Свідок зізнає, що його так били, що він довго не міг говорити і просив прокуратора прислати лікаря.

Оборонець д-р Шухевич: Чи ви знаєте, хто вас бив?

Свідок Іван Мигул (оглядаючися) мене бив ось цей агент, що сидить в цивільнім убранні в лаві журналістів.

Оборонець д-р Шухевич: Це пан Дунас! (Дунас усміхається збентежено і схиляє голову в низ).

Далі йшли переслухання інших свідків.

—o—

Дописи.

СТРИЙ. *(Ювилей митр. Шептицького.)* Великий день пережила Стрийщина в четвер 14. ц. м. Того дня Стрий-місто і повіт віддали гідно поклін заслугам Ювилята, ексц. митр. Шептицького, що явився на ювилейному святі особисто. Ціле місто залили непроглядні маси народу, процесії під проводом духовенства, шкільна молодь усіх народніх і середніх шкіл, багато інтеліґенції, сокільська орхестра, кінні бандерії і т. д. Коли в напрямі церкви їхав Ювилят, попереджений автом з представниками Стрийщини д-ром Гарасимовим А. та інсп. Соколовським, потрясє воздухом гімкий привіт народу: „Слава" а орхестра

заінтонувала „Христос воскр[illegible]“. При тріумфальній брамі перед церквою ви[illegible]лов Ювилятові назустріч Преосв. Будка в супроводі духовенства з 11 деканатів стрийського протопрезвитерату та відпоручники громадянства. Подали хліб та сіль, а маленька Стефа Романишин вручила китицю [illegible]тів. Після того еп. Будка в асисті 12 священиків відправив полеву Службу Божу, в часі якої співав місцевий церковний хор. По евангелії виголосив глибоко обдуману проповідь о. сов. Височанський, якої народні маси слухали з запертим віддихом. А після Служби Божої промовив сам Ювилят, закликаючи всіх до праці, любови й жертв для добра церкви й народу. З черги почалася в Нар. Домі святочна академія, на програму якої зложилися: промова меп. д-ра Гарасимова, продукції хорів з Конюхова, Гірного (учит. семинарії „Р. Ш.“ (жіночої), Стрийського Бояна (під проводом проф. Форостини), студентів вищих шкіл та учеників гімназії. Гарне враження зробили теж деклямації п. Устіяновича та молоденької Слави Височанської. Крім того діти з сирітського захисту виступили з показом руханкових вправ. По концерті відбувся спільний обід в салі Українського Банку при участи Ювилята, еп. Будки і 80 представників духовенства та українських установ (на більше не було місця). При обіді виголосив першу промову голова філії „Просвіти“ д-р Калуський іменем усіх наших установ у Стрию, а по нім промовляли ще представники духовенства, жіноцтва, селянства й молоді. Наконець промовив ще Ювилят, що побажав усім стрийським установам якнайкращого розвитку.

СПОРТ

З успіхів С. К. „Русь“.

Ужгородська Русь, що — як відомо — приїздить за три тижні до Львова, щоб розіграти два змагання з Україною, грала 14. ц. м. з мукачівським Слованом, якого перемогла 3:1. Цими змаганнями Русь закінчила 1-шу туру розгривок за мистецтво Закарпаття і Східної Словаччини, здобувши на 4 розіграні мечі 7 пунктів (одні змагання Русь ремісувала).

В неділю 17. ц. м. Русь розіграла змагання зі С. К. Хуст, які вирішила у свою користь з вислідом 3:1.

Комунікат Українського Спортового Союзу.

Подається до відома всіх заінтересованих, що по всякі фахові спортові поради і вказівки при творенні нових спортових товариств слід звертатися до Українського Спортового Союзу на адресу: д-р Степан Дмоховський, Львів, вул. [С]икстуська ч. 35. Ці спортові товариства, які ще не є членами У. С. С., повинні негайно переслати заяву вступлення в члени Українського Спортового Союзу. — **Спортова Рада У. С. С.**

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Іван Плешкевич, парох в Боратині, пов. Сокаль, помер у 67 році життя. Похорони відбудуться в пятницю 29. травня. — В. Й. П.!

—o—

Нові книжки й журнали.

Дві нові книжечки „Сільського Господаря“.

Зменшення агрономів на повітах, спричинене тяжким фінансовим положенням української кооперації, відбивається дуже некорисно на поступі у сільсько-господарській ділянці. Сучасна доба вимагає шукання нових шляхів для побільшення прибутковости сільського господарства. „Сільський Господар“, не маючи змоги вести відповідної пропаґанди на місцях, а то викладами, курсами — робить це своїми виданнями. На днях вийшли з друку:

ПІДРУЧНИК ШОВКІВНИЦТВА, зладжений д-ром Б. Гнатевичом. — Книжечка має 104 сторін друку. В ній описано коротко і приступно все те, що потрібно знати для ведення годівлі шовкопрядки, 77 малюнків облекшує зрозуміння тексту.

ГОДІВЛЯ КОРОПА ТА БУДОВА СТАВІВ — написав д-р Б. Гнатевич. Книжечка має 84 сторінок друку і 52 малюнки. — У цій книжечці говориться про значіння коропового господарства та його орґанізацію; як будувати коропові стави та як вести годівлю коропа. Годівлю коропа може вести кожний селянин, який має ставок або відповідне місце на ставок.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 27. травня 1931 р.: масло експортове і десерове пріма —'— зол. за кільо; літра молока 23—24 сот.; літра сметани 1·30 зол., копа яєць 4·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 28. травня, година 7·30 веч. „Весілля в Голівуді“.

Пятниця, 29. травня, година 7·30 веч. „Вікторія і її гузар“.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Щодня „Гальо! Радіо Шікаго“, песа Борта.

Малий Міський Театр:

Театр нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Він і його сестра“ (Власта Бурішн, Анні Ондра).

КАСІНО: „Роскоші гостинности“ (Бастер Кітон), „Портієри готелю „Атлянтик“ (комедія).

КОЛЬОСЕИ: Звукова фільма „Тройка“.

ЛЕВ: Звукова фільма „Спір за сержанта Грішу“ (на осн. Цвайґа).

[illegible]РУСЕНЬК[illegible]: Звукові фільми „Мароко“, „Гарольд тримайся!“

ОАЗА: Студент зі Стокгольму“.

[illegible]ЛЯС: Звукова фільма: „Король джезу“.

ПАН: Звукова фільма „Месаліна“.

ПАСАЖ: „Ніч шаленого“, „Дика кітка“.

ПРОМІНЬ: „Залізна маска“ (Фербенкс).

ФАТАМОРГАНА: „Лицар мадам д'Амур“ та „Пат і Патахон як герої“.

ХИМЕРА: Комедії „Кохання в експресі“, „Нурмі в спідниці“.

СТИЛЕВЕ: „Дім під червоною ліхтарнею“.

Програма радіо.

Четвер 28. травня 1931.

Варшава (1411,8) 20·30 Легка музика. **Букарешт** (394,2) 16·00 Румунська музика. **Берлін** (419) 16·30 Концерт. **Рим** (441,2) 12·45 Радіоквінтет. **Прага** (486,2) 16·30 Концерт. **Відень** (516,4) 12·10 Концерт. **Будапешт** (550,5) 12·05 Солісти. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт для дітей. **Ленінград** (1000) 19·30 Революційні пісні, співає Ірма Янусен

Пятниця 29 травня 1931.

Варшава (1411,8) 12·10 Грамофонові платти. **Вильно** (368,1) 12·05 Концерт. **Льондон** (356,3) 13·00 Радіоорхестра. **Букарешт** (394,2) 16·00 Концерт. **Берлін** (419) 18·30 Оперові арії. **Стокгольм** (435,4) 19·15 Пісні Ґаєра. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 18·251 Німецька авдиція. **Відень** (516,4) 5·20 Концерт. **Будапешт** (550,5) 9·15 Концерт. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт.

Субота 30. травня 1931.

Варшава (1411,8) 17·30 Концерт для молоді. **Льондон** (356,3) 18·35 Студентські пісні. **Берлін** (419) 16·25 Концерт. **Рим** (441,2) 12·45 Радіоквінтет. **Прага** (486,2) 9·30 Легка музика. **Відень** (516,4) 12·00 Капеля Гайґера. **Будапешт** (550,5) 16·00 Хор скавтів. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Париж** (1724,1) 17·30 Танкова музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер 28. травня 1931.

12·10, 14·00, 14·55, 15,20, 16·25, 19·25, 19·55 Ґрамофон, 12·35 Шкільний концерт, 14·30 „Жіночий куток“, 15·00 Госп комунікат, 15·50. 17·15 Відчит, 16·00 „Нова планета“, 17·05 Військові вісти, 17·45 Концерт, 18·45 Всячина, 19·10 Літ. балачка, 19·30 Спорт. комунікат, 19·40 Прес. рад. денник. 20·00 Фейлетон, 20·15 Рад. техн. балачка. 20·30 Легка музика, 21·30 Авдиція, 22·15 Концерт, 23·00 Танкова музика.

Пятниця 29. травня 1931.

12·10, 15·20, 19·55 Ґрамофон. 15·00 Господарський комунікат. 15·35 Трансмісії з Варшави. 16·15 Мистецький куток. 16·30 Авдиція для хорих і концерт хору. 17·15 Відчит. 17·45 Концерт орхестри. 18·45 Всячина. 19·10 „Роль фахової праці в житті людини“. 19·25 „Шапка невидимка на війні“. 19·40 Пресово-радіовий денник. 20·00 Музична балачка. 20·15 Концерт, почтово-технічна скринька, концерт мандоліністів.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Д р о г о б и ч:

29. V. Саля Сокола „Життя Парижа“.

Управа приватної коедукаційної гімназії ім. М. Шашкевича в Чорткові повідомляє, що вступні іспити до клас ад І. до VII. відбудуться в днях 24, 25. і 26., а вписи 27, 28 і 29. червня ц. р. Безплатний приготовний курс до І. кл. розпочинається дня 1. червня ц. р. — **Управа.** 2110 2—3

Ювилейне Марійське Свято у Львові відбудеться дня 4-го червня 1931 р. для вшанування 1500-ліття Ефеського Собору, уладжене Марійським Т-вом Молоді при ласкавій співучасти: хору Духовної Семинарії, хору Т-ва „Сурма“, хору й тамбурової орхестри Малої Семинарії. І. Рано: точно година 8. Архієрейська Літургія і спільне св. Причастіє всіх Марійських Організацій. II. вечором: точно година 18 на церковній площі побіч Архикатедральної Церкви св. Юра, а на випадок дощу в самій церкві. 1. Молебен до Преч. Діви Марії. 2. Святочна Академія з такою програмою: 1. Ошайт: „Пісня гір“ — тамбурова орхестра. 2. Святочне слово. 3. Ліряни: „Хваліте Бога“ — муж. хор „Сурма“. 4. Декламація. 5. Путтурі: З релігійних сербських мотивів — тамбурова орхестра. 6. Давидова: „Обновляйся, новий Єрусалиме“ — муж. хор Дух. Семинарії. 7 Декламація. 8. Т. Г.: „Станьмо згідно“ — Марійський гимн — хор Малої Семинарії з орхестрою. Вступ за зложенням добровільного ювилейного дару на будову „Марійського Дому“ у Львові.

Позір, Підгаєччина! В понеділок дня 1. червня ц. р. в год. 10. ранком на красній могилі У. С. С. у Вівсю, пов. Підгайці, відбудеться Служба Божа з панахидою за полеглих героїв.

Жертву на політичних вязнів 190 ам. дол. і на українських інвалідів 35 ам. дол. зложив Всеч. о. Ів. Кутський, парох церкви у Відкес Баре, Па. — Не маючи адреси щедрого жертводавця, складаємо цею дорогою подяку за дар на ціли обох Товариств. — **Українське Т-во Допомоги Інвалідам у Львові. — Т-во Помочі Політичним Вязням у Львові.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЗОЛОТО, БРИЛІЯНТИ, СРІБЛО — оцінює безплатно і купує по високій ціні Д о м б р о в с к і і Р о з в а ж е в с к і, Львів, Академічна ч. 2. Фабричний склад годинників. — Довголітня ґарантія — 1447 15—?

РОБІТНИЧА ОДІЖ звичайні і одностайні — найтривкіші матеріяли — казочно дешево тільки в робітні „ПАЛЛІЮМ“ — Вірменська 3. — тел. 54—24.

АБСОЛЬВЕНТКА гімназії і семинарії пошукує лекції на виїзд — Зголошення до „Народньої Торговлі“, Коломия для „Абсольвентки“. 2115

ЛІТНИКІВ з цілим удержанням або без прийме на сезон у Косові або Шешорах. — **Вержбіцка, Косів коло Коломиї.** 2118 1—2

МІШКИ на постіль, пудла на капелюхи, подорожні ремінці поручає, виробляє найдешевше робітня Барера, Пасаж Гавсмана. 2028 1—2

ЯМНА АД ЯРЕМЧЕ. Пансіон о. Тимкова відчиняється 1/6. 1931. 2078 5-5

БІЖУТЕРІЮ, З О Л О Т І і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриляпти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1538

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, специяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (полова неміч) та лікарської косметики

ординує в скірних недугах
і т. д. від год. $8\frac{1}{2}$—10, 14—16.
в косметиці від 10—11 і 16—18
в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Ділтермія. Кріотерапія. Сепаратові ждальні.

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п.
(біля Нар. Гостинниці).

Вінда до вжитку. Телефон 38—90.

ОПЕРАТОР
Д-р Д. САССОВЕР
ординує в недугах хірурґічних. Лікування жиляків
ЛЬВІВ, КОЛЛОНТАЯ 7. Тел. 38—51.
1953 11-30

Оператор Д-р Б. ЗОННЕНШАЙН
орд. у недугах вуха, носа і гортанки від 11—6. ЛЬВІВ, вул. Академічна 14. Інгаляторія. Рентґен. 2112 1—6

ГРЕБЕНІВ. Священичий пансіон „Зелемін“ поручає соняшні кімнати з бальконами. Прегарні види на долину ріки Опору. Добірний і смачний харч. — П о м і р к о в а н і ціни. — **Отворення 20. травня.** 1950 8—19

Присилайте передплату!

1000 дол. ВКЛАДУ Для поширення гарно просперуючого торговельного підприємства пошукуємо інтеліґентного спільника. Співпраця конечна. — Писемні зголошення: „УАР“, Львів, Валова 23/I для „Співпраця“. 2099 2—3

Позір Бережанщина!
Ювилейне свято в 30-літні роковини
Епископства Ексцел. Митрополита Андрея гр. Шептицького
відбудеться в Бережанах дня 7. червня ц. р. у неділю

Програма свята:

I. В год. $9\frac{1}{2}$ рано Соборна Служба Божа на інтенцію Їх Ексцеленції.

II. В год. $12\frac{1}{2}$ в полудне Святочна Академія в саді „Надії“.

Ексцеленція Митрополит обіцяли ласкаво приїхати на це свято до Бережан.

Взивається всіх вірних до як найчисленнішої участи.

КОМІТЕТ.

Оголошуйтеся в одинокім укр. щоденнику „ДІЛО“!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.